

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

30 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Lozovscaia Tatiana în numele inculpatului Mutu Iurie, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Hîncești, sediul Central din 17 septembrie 2020 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2021, în cauza penală în privința lui

*Mutu Iurie XXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în XXXXX*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 04.08.2020 – 17.09.2020;

Instanța de apel: 07.10.2020 – 10.02.2021;

Instanța de recurs: 31.03.2021 – 30.06.2021.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Hîncești, sediul Central din 17 septembrie 2020, cauza fiind judecată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, *Mutu Iurie XXXXX* a fost recunoscut vinovat și condamnat de săvârșirea infracțiunii, prevăzute la art. 264 alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani și 8 (opt) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

S-a încasat de la Mutu Iurie în beneficiul statului suma de 4 246 (patru mii două sute patruzeci și șase) lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința adoptată, prima instanță, *în fapt*, a reținut că Mutu Iurie, manifestând imprudență, a comis o faptă prejudiciabilă, prevăzută și sancționată de legea penală, și anume: încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a

mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcarea ce a cauzat leziuni grave unei persoane și decesul altei persoane, săvârșită în stare de ebrietate, în următoarele circumstanțe:

Mutu Iurie, la 06 iulie 2020, aproximativ la orele 04:30, pe traseul G 100, km 4+800 m, în apropierea localității XXXXX, nedeținând permis de conducere valabil pentru vehicule încadrate în categoriile „B”, conștientizând faptul că, anterior urcării la ghidonul unui automobil, a consumat băuturi alcoolice, care conform rezultatului „Drager” - alcoolul în aerul expirat a fost de 1,14 mg/1, ceea ce potrivit art. 134¹² Cod penal corespunde gradului avansat de ebrietate alcoolică și cunoscând cu certitudine că dizabilitățile fizice și lipsa inspecției tehnice periodice îl împiedică să conducă un vehicul în siguranță, a decis să conducă pe drumurile publice din această localitate un automobil de model „Daihatsu Terios”, cu n/î XXXXX, având-o ca pasageră pe Mutu Irina a.n. XXXXX.

Pe traseul G 100, km 4+800 m, în apropierea localității XXXXX, conducătorul automobilului de model „Daihatsu Terios” cu n/î XXXXX, Mutu Iurie, fiind neatent, încălcând regulile de circulație rutieră, nu s-a isprăvit cu conducerea mijlocului de transport, în urma cărui fapt s-a tamponat într-un pom.

Drept consecință a acestei acțiuni imprudente a conducătorului auto, Mutu Iurie, a survenit deteriorarea mijlocului de transport, precum traumarea fizică a pasagerilor automobilului: Mutu Irina, care conform Raportului de expertiză judiciară nr. 202022C0082 din 15.07.2020 a primit leziuni corporale externe și interne, iar decesul ultimei a survenit în urma șocului traumatic și hemoragie, consecutiv traumei asociate cu multiple leziuni, fapt confirmat prin modificările patologice respective depistate la necropsia cadavrului și adevărate prin date de laborator. La examenul medico-legal al cadavrului cet. Mutu Irina, au fost depistate leziuni corporale externe și interne: excoriații pe cap, revărsate sangvine subarahnoidiene, excoriații pe torace și abdomen, revărsate sangvine în țesuturile moi al toracelui, fracturi costale bilaterale pe una și două linii anatomice; contuzii a pulmonilor bilaterali, ruptură incompletă a aortei nivelul toracal, contuzia pancreasului, zdrobirea ficatului, ruptură profundă a splinei, contuzia rinichilui drept, excoriații și echimoze pe membre, fractură închisă a humerusului drept, cu deplasarea fragmentelor, fractură închisă a femurului drept cu deplasarea fragmentelor, cu revărsate sangvine în țesuturile moi adiacente.

Toate aceste leziuni au apărut intravital, practic cu puțin timp înainte de deces, în baza caracterului comun al mecanismului și timpului de traumatizare, iar toate leziunile capului, toracelui, abdomenului, membrilor au fost calificate în ansamblu drept vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, între ele și decesul victimei existând o legătură de cauzalitate directă.

La pasagerul Chistol Ecaterina, conform Raportului de expertiză judiciară nr. 202022D0107 din 28.07.2020 au fost constatate echimoze cu plagă excoriată a feței cu

traumă cranio-cerebrală deschisă, fractură a oaselor faciale și bazei craniului, leziuni ce prezintă pericol pentru viață și în baza acestui criteriu și se califică ca vătămare corporală gravă.

Astfel, consecințele survenite sânt în legătură cauzală directă cu încălcarea de către conducătorul automobilului „Daihatsu Terios” cu n/î XXXXX, Mutu Iurie a normelor Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărîrea de Guvern nr. 357 din 13.05.2009, și anume: pct. 3 Participanții la trafic sânt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sânt provocate de circumstanțe iminente; 1) Persoana care conduce un vehicul trebuie: să fie aptă din punct de vedere psihofiziologic și medical; să posedे cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posedе dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum; pct. 11 lit. a) ale RCR potrivit cărora „conducătorul de vehicul, este obligat înainte de plecare să verifice starea tehnică a vehiculului și să o supravegheze pe parcurs, în special funcționarea sistemelor de direcție, de frînare, dispozitivelor de iluminare și semnalizare”; 14. Conducătorului de vehicul îi este interzis: a) să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere; 39. 1) înainte de începerea deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic. 45. 1) Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; situația rutieră.

Potrivit ordonanței de completare a învinuirii în instanța de judecată din 17.08.2020, acuzatorul de stat conducându-se de art. art. 281 și 282 Cod de procedură penală, având la bază probele cercetate a completat învinuirea înaintată lui Mutu Iurie.

Astfel, acțiunile lui Mutu Iurie au fost încadrate în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, după indicii calificativi: *încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport de către o persoană care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul persoanei și vătămarea gravă a integrității corporale și a sănătății persoanei, săvârșită în stare de ebrietate.*

3. Ne fiind de acord cu sentința pronunțată, împotriva acesteia a declarat apel

avocatul Lozovscaia Tatiana în numele inculpatului Mutu Iurie, care a solicitat casarea sentinței cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului.

În argumentarea apelului apărătorul a punctat că, prima instanță greșit a ajuns la concluzia că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia. Totodată, reieșind din conținutul normei enunțate, rezultă că instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei, în caz că va considera necesar, adică din sensul acestei norme această prevedere poartă un caracter facultativ și nu unul imperativ.

La fel, a invocat că în privința inculpatului este posibil de stabilit executarea pedepsei în condiții neprivative de libertate, deoarece acesta a recunoscut vina, a comis o infracțiune din imprudență asupra unui membru de familie, atât succesorul părții vătămate, cât și partea vătămată careva pretenții nu au și au solicitat să nu fie pedepsit cu închisoare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2021 apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Pentru a pronunța decizia adoptată, instanța de apel, analizând materialele cauzei, în raport cu normele relevante la caz, a constatat că prima instanță a îndeplinit cerințele dispozițiilor art. 364¹ alin. (1) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale nu au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, din care considerente instanța de apel a conchis că nu este în drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Astfel, în speța dată, s-a constatat că prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Mutu Iurie în baza art. 264 alin. (4) Cod penal.

Subsidiar, având în vedere argumentele apelului declarat în coraport cu circumstanțele constatate, s-a reținut că la stabilirea pedepsei, instanța ține seama de prevederile art. 75 Cod penal, potrivit cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale.

La stabilirea modului, măsurii, categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată, la fel ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care este supus răspunderii penale, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei

acesteia. Atingerea scopurilor pedepsei de corectare și reeducare a infractorului, de prevenire a săvârșirii noilor infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și din parte altor persoane, se realizează strict prin individualizarea ei.

Așadar, instanța de apel, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, precum și cel anterior și după săvârșirea infracțiunii incriminate, a considerat că în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatului, corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani și 8 luni, cu executarea în penitenciar de tip deschis în conformitate cu prevederile art. 72 alin.(2) Cod penal, ținând cont și de prevederile art. 364¹ Cod de procedura penală.

Cu referire la solicitările părții apărării și succesorului părții vătămate Mutu Ioana, părții vătămate Chistol Ecaterina, cât și a inculpatului Mutu Iurie de a fi aplicată suspendarea condiționată a executării pedepsei, instanța de apel a relevat că motivele invocate referitor la aplicarea pedepsei și modalitatea de executare a acesteia sânt bazate pe unele și aceleași circumstanțe și anume: căința sinceră a inculpatului, lipsa circumstanțelor agravante și necesitatea eliberării inculpatului în vederea acordării posibilității acestuia de a întreține familia, având doi copii minori la întreținere.

În contextul celor indicate *supra*, pornind de la caracterul faptei comise, și anume că fapta săvârșită de inculpat conturează un grad sporit de pericolozitate, raportat la modul de comitere, circumstanțele legate de personalitatea inculpatului, instanța de apel a concluzionat ca fiind corectă concluzia primei instanțe privind necesitatea de a aplica în privința acestuia pedeapsa închisorii, care în viziunea instanței este unica măsură de constrângere aplicabilă situației inculpatului și pe măsură să asigure atingerea scopului general și special al pedepsei.

5. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către *avocatul Lozovscaia Tatiana în numele inculpatului Mutu Iurie*, care invocând temeii pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor adoptate pe caz, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului.

În susținerea recursului declarat, partea apărării invocă faptul că instanțele de fond greșit au constatat că, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia. Totodată, reieșind din conținutul normei enunțate, rezultă că instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei, în caz că va considera necesar aplicarea prevederilor enunțate, de aici rezultând că această normă poartă un caracter facultativ și nu unul imperativ.

La fel, se menționează faptul că instanța de apel, deși a constatat că inculpatul Mutu Iurie are la întreținere doi copii minori, atât succesorul părții vătămate Mutu Ioana, cât și partea vătămată Chistol Ecaterina nu au careva pretenții față de el, l-au iertat și nu doresc ca acesta să fie pedepsit, cu ultima intenționa să întemeieze chiar și o familie, precum și faptul că persoana decedată Mutu Irina este sora inculpatului, a ajuns la concluzia de a stabili inculpatului o pedeapsă cu închisoarea în limita minimă de 2 ani și 8 luni, admisă de lege pentru infracțiunea imputată.

5.1. Asupra recursului declarat, procurorul a depus referință, prin care solicită inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat, din motiv că instanța de apel a adoptat o decizie legală și motivată.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, or în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente.

Soluția de inadmisibilitate a recursului declarat se întemeiază, *în drept*, pe dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căreia instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent. Prin urmare, recursul este declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, atunci când titularul acestuia invocă în cerere temeiuri care în mod evident nu sânt subsecvente circumstanțelor cauzei, sau când argumentele formulate de recurent sânt nefondate.

Reieșind din criticele expuse de recurentă se constată că, în esență, aceasta contestă decizia instanței de apel pe motiv că instanța ierarhic inferioară neîntemeiat nu a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, atunci când în speță sânt întrunite toate cerințele necesare pentru aceasta.

La acest capitol, instanța de recurs reamintește că ulterior stabilirii pedepsei potrivit tuturor criteriilor generale de individualizare a pedepsei (art. 75 Cod penal), ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune neexecutarea pedepsei stabilite vinovatului.

Suspendarea condiționată (art. 90 Cod penal), ca mijloc de individualizare a pedepsei, conferă instanței de judecată posibilitatea, ca pe lângă stabilirea mărimii pedepsei, să se pronunțe și asupra modului de executare a acesteia.

O condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 din Cod penal, constituie concluzia instanței că nu este rațional ca făptuitorul să execute pedeapsa stabilită. Astfel, este

prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în vedere întreaga conduită a condamnatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecării, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

Prin urmare, instanța de recurs constată că fapta inculpatului a produs două consecințe negative ce s-au răsfrâns nemijlocit asupra valorii supreme ocrotite de legea penală – viața și sănătatea persoanei. Astfel că, unei persoane i s-a cauzat o vătămare gravă, iar altă persoană a decedat.

În continuare, Colegiul penal, mai atestă din materialele cauzei că, inculpatul Mutu Iurie deși are antecedente penale stinse, totuși, acesta anterior a fost condamnat prin sentința Judecătorei Hîncești din 23.08.2013, fiind recunoscut vinovat și condamnat pentru infracțiunea prevăzută la art. 264¹ alin. (4) Cod penal, precum și prin sentința Judecătorei Hîncești din 20.02.2015, fiind recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzută la art. 264¹ alin. (4) Cod penal, în ambele cazuri i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de amendă.

Împrejurările relevate, conturează următoarele concluzii: 1) toate infracțiunile pentru care a fost condamnat inculpatul Mutu Iurie au fost comise în domeniul transporturilor, în stare de ebrietate alcoolică avansată, deci acesta din urmă a format o îndeletnicire din consumul de alcool și conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate; 2) pedepsele anterior stabilite în privința acestuia – amenda, nu au fost suficiente pentru al corecta pe inculpat, dat fiind faptul că acesta a mai comis o infracțiune privind conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, însă de această dată, consecințele au fost mult mai grave.

Mai mult, relevant este în această speță și conținutul cazierului contravențional eliberat pe numele lui Mutu Iurie și anexat la materialele cauzei penale, potrivit căruia în perioada anului 2013 în privința ultimului au fost întocmite 3 procese contravenționale, în baza art. 229 alin. (2), art. 229 alin. (3), art. 242 alin. (1) Cod contravențional, pentru comiterea contravențiilor ce țin de domeniul circulației rutiere.

În acest sens, Colegiul penal consideră necesar de a sublinia faptul că în situația reținerii unor infracțiuni comise într-o consecutivitate de către același inculpat, căruia i-a fost acordată o șansă de a se corija fără a fi izolat de societate, reacția autorităților judiciare trebuie să fie promptă, fermă, exigentă, pentru a da un semnal societății civile, în sensul că, astfel de manifestări nu pot fi lăsate nesancționate, protejând astfel societatea de alte fapte prejudiciabile similare, care ar putea fi comise de inculpat.

Prin urmare, modalitatea de executare a pedepsei trebuie să fie în măsură să asigure reeducarea inculpatului și exercitarea unui control din partea statului, ce vine să prevină

antrenarea viitoare în activități prejudiciabile, raportat la fapta comisă, gradul de pericol social al acesteia, conduita inculpatului anterior și pe parcursul judecării cauzei.

În viziunea instanței de recurs, pedeapsa stabilită inculpatului de către instanțele de fond este una legală, întemeiată și dozată corespunzător, astfel încât să corecteze concepțiile infracționale ale acestuia, dar și să evite severitatea unei pedepse penale, care ar putea trezi sentimente de ură și răzbunare față de finalitatea actului de înfăptuire a justiției.

Sub aspectele enunțate, Colegiul penal este solidar cu soluția instanțelor de fond și conchide că nu au fost comise erori de drept în raport cu motivele invocate de recurentă, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, iar din aceste considerente, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Lozovscaia Tatiana în numele inculpatului Mutu Iurie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2021, în cauza penală în privința lui *Mutu Iurie XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la *30 iulie 2021*.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan